

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
ünnepe után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 238. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1914 Október 14.

A szerb trónörökös, mint a szerajevoi orgyilkosság részese.

A harcok dörgésén túl is ki-
hallatszik egy nyomorult ember val-
lomása, aki egyenesen rávall Szer-
bia trónjának örökösére, mint a
szerajevoi orgyilkosság részese.

A háboru nem tartóztatta fel az
igazságszolgáltatás menetét Bosz-
niában. Kitűzték a trónörökös pár
merénylőinek bűnügyében a főtár-
gyalást s ez a per mindjárt az ele-
jén felháborító, undok aljasságról
rántotta le a leplet.

Cabrinovics, az egyik vádlott be-
vallotta, hogy őt a kijelölt merény-
lőt bemutatták Sándor szerb trón-
örökösnek, akivel beszélgetett.

Hogy mit beszélgettek, azt nem
árulta el a merénylő; de mindenki
elképzeli, hogy nem az időjárás-
ról és a természetvilágról folyt a
diskurzus.

Ez a vallomás kétségtelenné teszi
most már, hogy nemcsak szerb ál-
lami tisztviselők voltak beavatva a
merényletbe, hanem a gyilkosság-
nak egyenesen a Karagyorgyevic-
sek voltak értelmi szerzői.

Ilyen feneketlen gazság a trón
magasában példátlan a modern kor
történetében; kivéve a Karagyor-
gyevicsek orgyilkos fajzatát. Az
ókorban az ázsiai fejedelmek, a
középkorban az olasz városok apró
zsarnokai küldöztek egymásra or-
gyilkosokat; az újkorban ezt az
elvetemült gazságot csak a Kara-
gyorgyevicsek követték el.

Mikor a szerencsétlen Ubrano-
vics Sándor királyt feleségestül
meggyilkolták, a közvélemény már

akkor is a Karagyorgyevicsek véres
kezét vádolta. Akkor nem volt el-
lenük tanu s Karagyorgyevics Péter
elfoglalhatta a vérrel beszennyezett
trónt. Most azonban a vén bűnös-
nek hozzá méltó fiára rávallott a
cinkosa s ország-világ előtt nyíltan
áll a helyzet képe: a Karagyorgye-
vicsek közönséges orgyilkosok, ők
irányították a szerajevoi bombákat.

Ez a bomba azonban most vissz-
szafelé robbant. Az isteni igazságos-
ság nem engedte, hogy megtorlás
nélkül maradjon a földön. Szerbia,
az orgyilkosok országa a végső
romlás előtt áll s gyilkos dinasz-
tiája is rövidesen el fogja venni
méltó büntetését.

Ügyünk igazságosságát ez a
szerajevoi vallomás még élesebb
megvilágításba helyezi. Közönséges
gonosztevőket büntet általunk az
igazságos Gondviselés, mikor győ-
zelmeikkel áldja meg villogó fegy-
vereinket.

És a gyilkosok cimborái? Az
orosok futva hátrálnak Galiciában
és Lengyelországban. A franciák, a
vallástól elfordult, a szabadkőmü-
vesek prédájává lett franciák egyre
gonoszabb helyzetbe szorulnak a
németek vasgyűrűje közt. A belgák
már megszűntek önálló állam lenni
s az angolok gőgös hajói egymás
után süllyednek a tenger mélyére.
A gonosztevők és segítők egymás
után veszik el méltó büntetésüket.

A szerajevoi merénylők, az a
másfél tucat elvetemült gazember
lőgni fog; de az ő sorsukkal pár-
huzamosan közeledik cinkosaik vég-
zete is. Mert ez a háboru nem más,
mint egy világra szóló gaztett meg-
torlása, az erkölcsi rend helyreállí-

tása, egy borzalmasan nagy, hatal-
mas igazságszolgáltatás. Isten os-
tora vagyunk ismét, mely most a
gyilkosokra sujt le. *

Elbontják a villamosházikót.

A belügyminiszter leirata.

A Szent László-téren, a Sas épülete
előtt a városi tanács engedélye és a törvény-
hatóság tudta nélkül épített kis házikó ügye
már több ízben foglalkoztatta a város tör-
vényhatóságát.

Megbotránkoztak azon, hogy a város
legszebb terén ilyen házikó épült, anélkül,
hogy arra a város törvényhatósága engedélyt
adott volna. Az építési költség is több mint
10,000 korona, amelyet a közgyűlés nem
szavazott meg erre a célra.

Már közel egy éve ott áll a beton épü-
let, félig készen. Lehet, hogy ha teljesen
befejezik, tetszetősebb lett volna, de így, a
mostani állapotában bizony nem nagy di-
szére van a most már szépen rendezett
térnek.

Sok huza-vona után a törvényhatóság
az április hónapban tartott közgyűlésén ki-
mondotta, hogy a házikót egyszerűen szét-
hányatja. Hogy ki fizeti meg az építés költ-
ségét, erre nézve egyelőre nem határoztak,
hanem azt később, esetleges vizsgálat ada-
tai alapján, még ezután dönti el a köz-
gyűlés.

A ház lebontását elrendelő közgyűlési
határozatot Kőszeghy József városi fő-
mérnök megfeleltette.

A belügyminiszter döntése tegnap leér-
kezett a városhoz. A miniszter a közgyűlési
határozatot, amely szerint a házat le kell
bontani, jóváhagyta s a felebbezést eluta-
sította.

A miniszter leirata a következő:

Az 1914. évi április hó 14-én s folytatva

Gyapju szövetek legujabb kivitelben

Gyapju szövetek legnagyobb választékban

Gyapju szövetek legolcsóbban

szigorú szabott

árak mellett

szerezhetjük be

Zauderer

kolozsvári posztó áruház fiók.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 1.

Telefon: 11—15.

tartott közgyűlésében 150. kgy. sz. a. hozott határozatában kimondotta a város közönsége, hogy a Szent László téren építés alatt álló vasuti forgalmi házikó részére, a közgyűlés engedélye nélkül elfoglalt közterületet át nem engedi és a tudta és felhatalmazás nélkül, autonom jogának megsértésével megkezdett beton házikó felépítését meg nem engedni.

Ezen határozat esetleges anyagi követ-

kezvényei miatt Kőszeghy József városi főmérnök magát érdekeltnek érezvén, a határozat ellen felebbezéssel élt. Ezen felebbezés következtében a határozatot felülbírálat alá vévén, azt a felebbezés elutasítása mellett, indokainál fogva helybenhagyom.

Budapest, 1914. okt. 8.

A miniszter rendeletéből:
Samassa,
min. tanácsos.

Biharvármegye tisztikara a háboruban.

Eddig kétszázhuszonnyolc tisztviselő mehet katonának.

Csak pár napja annak, hogy megírta a Tiszántul Fráter Barnabás alispán távirati értesítését, amit a belügyminiszterhez küldött. Ebben a táviratban az alispán tudvalevőleg arról értesítette a minisztert, hogy Biharvármegye tisztikarában egyetlen egy sincs, aki nélkülözhetetlen volna. A tisztikar minden tagja mehet a haza oltalmára. Akkor még nem lehetett tudni, hogy mily számot tesz ki a hadba indulható tisztviselők száma.

Ma már a vármegyének csaknem minden járásából beérkeztek a fősolgabírói jelentések, melyek a katonaviselt tisztviselőket tüntetik fel. A kimutatásokat Balogh János főjegyző tegnap összesítette és az alispán nyomban fel is terjesztette a miniszterhez.

A kimutatás szerint 228, mondó *kettőszázhuszonnyolc tisztviselő* indulhat háboruba. Ezek között természetesen ott vannak a segédjegyzők és községi bírák is, akiket eddig a törvény szabadságot. Ma már azonban a mozgósítás teljesen be van fejezve, a hivatal rendes ügymenetelnél pedig sokkal fontosabb a haza védelme, így az egész vármegyéből mehet mindenki a hareba.

A vármegyéből voltak ugyan egyes fősolgabírák, akik olyan jelentést tettek az alispánhoz, hogy a jegyzőkre szükségük van. Ezeket a jelentéseket az alispán figyelmen kívül hagyta és elrendelte a kimutatások betérjesztését. Ha ezek a kimutatások

is bent lesznek, úgy a fenti szám bizonyára még emelkedni fog.

Különbén a tisztikar nagy kedvet mutat a hadbavonuláshoz. Fráter Emil tenkei fősolgabíró, aki tartalékos huszárhadnagy és Nagyváradon járt, mikor megtudta az alispán jelentését úgy vette tudomásul, mint ami egészen természetes dolog.

— Hát kell is már ott valami rendet teremteni, mert nagyon elbizakodnak azok a kutyák!

Jantsovits Jenő árvaszékiülnök pedig már teljesen fel van készülve. Tíz nap mulva indulhat a harcra. Jantsovits önként jelentkezett a katonaságnál, ahol be is vették. A jelentkezés után azonnal tisztibizottság elé állították és valósággal levizgatták.

Elsősorban öt lövést tettek vele. A lövések közül négy pompásan találta el a középpontot. Ezután szét kellett szednie a fegyver minden alkatrészét és meg kellett magyarázni minden kis darabnak a rendeltetését, majd ismét össze kellett rakni. Egy pár elméleti dologban intéztek még hozzá kérdést.

Jantsovits Jenő a kérdésekre nagyszerűen felelt meg, mire megkapta az első csillagot.

A miniszterhez felterjesztett kimutatások alapján rövidesen bevonulnak a tisztviselők és bizonyára nem csak az íróasztal mellett, de a harcra is megfogják állni helyüket.

A TRÓNÖRÖKSPÁR GYLKOSAI a törvényszék előtt.

Sándor trónörökös volt a felbujtó.

Szerajevó, október 13.

A szerajevói törvényszék most kezdte meg Ferenc Ferdinánd trónörökös és hitvese: Zsófia hercegnő elvetemült gyilkosai büntetésének tárgyalását. A mai napok eseményeit tüzzel-vérrel írják a történelem könyvébe, a világ a háboru forró lázában ég, a földkerekség népei mégis remegő izgalommal és feszült érdeklődéssel kísérik a véres szláv gyűlölet mérgével fertőzött gaz gyilkosokat. Prinzipet és gyalázatos társait az igazságot szolgáló bírák elé.

Szerajevó lázban van. A törvényszék épülete előtt óriási tömegek csoportosulnak. A vádlottakat erős fedezettel kísérik a tár-

gyalásra. A terem zsúfolva van. Polgári és katonai előkelőségek foglalják el a pad-sorokat.

A tárgyalás a vádirat felolvasásával kezdődött. Azután Cabrinovics kihallgatására tértek át. A bűnös előadása megegyezik a vizsgálat során tett vallomásaival.

Elmondja, hogy szocialista, — majd anarchista eszmék híve volt. A merényletet Vazics Milán szerb őrnagygyal beszélte meg, aki megnyerte a szerb nacionalizmus propagandája számára s egy belgrádi nyomdában alkalmazta. Bevallja, hogy célja a délszláv állam létesítése és a monarchia délszláv népeinek elszakítása volt.

Ez csak erőszakos eszközökkel történhetett és az első lépésnek a trónörökös megöletésének kellett lennie, mert Ferenc Ferdinánd volt a háborus párt feje.

— Amikor a trónörökös szerajevói utját bejelentették — mondotta Cabrinovics — Prinzip rábeszélte, hogy közösen hajtsuk végre a merényletet. Prinzip megismertetett Ciganovics szerb államhivatalnokkal, a kintől revolvereket és bombákat kaptam, majd Tankovics őrnagy adott Grabeznek 4 re-

volvert, bombákat és ciankálit és Grabez meg Prinzipet kitanította a lövésben.

Elmondta, hogy a merényletet Popovics sabáci őrnagygyal és Prvansvics losnicai határkapitánnyal is megbeszélték. Szerajevóba érve megállapították, hol fognak állani s honnét hajtják a bombákat.

Cabrinovics elbeszéli, hogy áprilisban bemutatták Sándor szerb trónörökösnek akivel beszélgetett, de a beszélgetés tartalmát nem akarja elárulni.

Közben dr Premuzic védő több ízben azt kérdezte a vádlottól, igaz-e, hogy ő szabadkővimes. Cabrinovics odanézett a védői emelvényre, de nem felelt.

Beesteledett s a bíróság a tárgyalás folytatását keddre halasztotta.

Őfelsége megköszönte a vármegye részvétét.

Tisza István leirata.

A júniusi borzalmas merénylet dolgával Biharvármegye törvényhatósága még a júliusi rendkívüli közgyűlésen foglalkozott. Annak idején a Tiszántul is megírta, hogy a törvényhatóság Miskolczy Ferenc főispán indítványára utalattal emlékezett meg a merényletről s a legnagyobb megvetéssel nyilatkozott a merénylet értelmi szerzőiről.

A főispán indítványára a vármegye hódoló feliratot intézett az uralkodóhoz, akinek mélységes fájdalomát őszinte részvét nyilatkozattal akarta enyhíteni.

A feliratra tegnap érkezett meg a király köszönete. Az uralkodó köszönetét Tisza István gróf miniszterelnök tudatta a vármegyével.

A miniszterelnök leirata a következő:

6821—I. M. E.

Nagyságos

Fráter Barnabás urnak

Biharvármegye alispánja

Nagyvárad.

Ő császári és apostoli királyi felsége kabineti irodájának folyó évi augusztus hó 31-én 530 szám alatt kelt átirata szerint a vármegye t. közönsége nevében a Ferenc Ferdinánd főherceg ur Ő császári és királyi fensége és neje Hohenberg Zsófia hercegnő gyászos elhunyt alkalmából kifejezett részvétnyilatkozatát szives köszönettel legkegyelmesebben fogadni méltóztatott.

Budapest, 1914. szept. 18.

Tisza s. k.

A királyi köszönő leiratot a decemberi közgyűlésen terjeszti az alispán a törvényhatósági ülés elé.

Egyházmegyei hírek. Palóczy János erdődi segédlelkész hasonló minőségben Bethlentelepre, Glac Mikáló ujmisést káplánnak Endrődre, Fajér Imre endrőd-kondorostanyai káplán szentgyakorlatra vult, helyébe Gyeues Györgö zilahi segédlelkész s ennek helyére Krajnik Györgyöt rendelte a megyéspüspök.

A világháború.

Az oroszok utolsó harca Toronyánál.

Budapest, október 13. A Bud. Tud. jelenti: Toronyánál ma ismét szembekerültek csapataink az üldözött oroszokkal és szétverték őket. A harc során Hosszumezöt is visszafoglaltuk. Megállapították, hogy Nagybocskó pusztulásáról elterjedt hír valótlan.

Az oroszok menekülnek Galiciából.

Budapest, október 13. Az Esti Újságnak távirják: A Visztula felett az orosz hadsereg a németekkel megütközött és az oroszok súlyos vereséget szenvedtek. — Galiciában az oroszok feladják az offenzívát és egymásután üritik ki a rövid ideig megszállva tartott galíciai városokat és községeket.

Az olasz külügyminiszter betegsége aggasztó.

Budapest, október 13. (Tud. cenz. táv.) Rómából táviratozzák: Macehifava professzor kijelentette, hogy San Giulians külügyminiszter állapotában némi javulás állott be, bár a köszvényroham ismétlődése azonnal halált okozna.

A miniszter délután fölvette a haldoklók szentségét, ezután azonban javulás állott be az állapotában. Diplomátákat fogadott és új-ságot kért.

A negyedik szerb hadsereg megsemmisült.

Budapest, október 13. A Bud. Tud. jelenti: A szerb negyedik hadsereget a Visegrádnál lefolyt csatában teljesen megverték és megtizedelték az osztrák-magyar csapatok. Krupanjenél szintén súlyos vereséget szenvedtek a szerbek, kik rengeteg halott és sebesült hátrahagyása után futva menekültek.

Egy német torpedó újból elsüllyesztett egy orosz páncélos cirkálót.

Budapest, okt. 13. Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség hivatalosan, hogy egy Bajon típusu orosz páncélos cirkálóját október 11-én a Finn öböl előtt egy torpedó-lövés elsüllyesztett. Behucke s. k. a tengerészeti vezérkar helyettes főnöke.

Az előttünk fekvő táviratok szerint az orosz hivatalos távirati ügynökség az orosz páncélos cirkáló elsüllyedéséről a következőket jelenti: Október 11-én azon idő szerinti délutáni 2 órakor ellenséges tengeralattjáró naszádok újból támadást intéztek Boján és Pallada cirkálóink ellen, amelyek a Keleti tengeren előőrsi szolgálatot teljesítettek, noha a cirkálók nyomban erős tüzérségi tüzet nyitottak meg. Egy tengeralattjáró naszádnak sikerült mégis torpedót lőnie a Pallada-ra, amelyen robbanás történt. A cirkáló az orosz rajtalevéllel függélyesen a tengerfenékre süllyedt. (A miniszterelnökség sajtóosztályából.)

A németek támadnak Gent körül.

Budapest, október 12. (A sajtóbizottság engedélyével.) Kölnből jelentik: A határról érkező hírek szerint Gent táján heves harc folyik, melyben a győzelem a németek oldalára hajlik.

Német repülőgépek Páris felett

Budapest, október 13. (A sajtóbizottság engedélyével.) Genfből táviratozzák: Vasárnap reggel két német aviatikus bombát dobott Párisra. A bombák két embert megölték, tizenkettőt megsebesítettek.

A németek elfoglalták Gentet.

Budapest, október 13. (Tud. cenz. táv.) Genfből táviratozzák az Estnek: A németek megszállották Gent városát.

A németek Franciaországban újra előnyomulnak.

Budapest, október 13. (Saj. tud. táv.) Antwerpen elfoglalása után most már teljes erővel folytatják a németek a nyugati határon az előnyomulást. Ma megszállták a németek Gent városát. Reimst ismét bombázzák és a heves tübben Poincaré köztársasági elnök háza is elpusztult.

A lefegyverzett belga csapatok.

Budapest, október 13. Rotterdamból jelentik: Nagyszámu belga csapat, mely tétovázva állott a belga-holland határon, a németektől megtámadva a határon átszökött. A csapatot

Hollandiában lefegyverezték.

Hágából jelentik félhivatalosan: Az Antwerpeni helyőrségnek Hollandiába menekült része körülbelül huszonkétezer emberből áll.

Az Emden a japánok ellen.

Budapest, október 13. (Tud. cenz. táv.) A Künliche Volkszeitung orosz forrásból jelenti Hongkongból: Egy angol és két japán cirkáló a malaji vizekre ment, mert a hős német Emden cirkáló ott sorra pusztítja a japán rizszállító hajókat.

A Vilmos császár csatornát elzárták.

Budapest, okt. 13. (Tud. cenz. távirata.) Berlinből jelentik: A Vilmos császár csatornát, mely Kieft Cuxhavennel összeköti, a semleges hajók elől az egész háború tartamára elzárták.

Az angolok menekültek először Antwerpenből.

Budapest, okt. 13. (Tud. cenz. távirata.) Rotterdamból táviratozzák: A belga menekültek elbeszélése szerint az angolok és belgák között Antwerpenben nagy egyenetlenségek voltak. Az angolok önkényesen rendezkedtek s a királyt, aki az ostromot megelőzően Ostendébe ment, visszatérésre kényszerítették. Az angolok futamodtak meg először. Az antwerpeni polgármester hiába tiltakozott a konzervgyárak és élelmiszerek elpusztítása ellen. Az angolok által tönkretett élelmiszerek értéke mintegy 200 millió frank.

Budapest, okt. 13. (Tud. cenz. távirata.) Aachen jelentés szerint Guise, Antwerpen parancsnoka odaérkezett.

Az oroszok fosztogatva távoznak Lembergől.

Berlin okt. 13. Stocholmból táviratozzák: Az Aftenbladet jelenti, hogy az oroszok Lemberg körül minden megerősített helyet a levegőbe röpitenek és hogy néhány nap óta Lembergben fosztogatják a la-

kosságot. Ez világos bizonyítéka annak, hogy nem is számítanak többé arra, hogy visszatérhessenek Galiciába, mert aligha lázítanak maguk ellen a lakosságot. Przemysl az utóbbi napokban azért bombázták oly álhatalossággal, hogy seregeik visszavonulását fedezzék és a várban lévő sereg fenyegető kitörését megakadályozzák. Azt hiszik, hogy már körülbelül 300.000 főnyi orosz csapat lépte át Galicia határát és északi irányban Annapol és Zamose, valamint Cholm és Ljublin irányában vonul vissza.

A maradék orosz csapatok veresége.

Máramarossziget, október 13. Máramarosba belört oroszok utolsó maradványait Terebes—Fehérvataknál csapataink megtámadták és megfutamtították. Ez a maradék is menekül az ország határán át. Üldözése azonban nagyon nehéz, mert a terepviszonyok igen kedvezőtlenek.

Antwerpen parancsnoka a németek foglya.

Aachen, október 13. Antwerpen belga parancsnoka, Guise tábornok, mint hadifogoly Aachenbe érkezett, ahonnan azután Kölnbe vitték.

Közeleg Törökország hadüzenete Anglia ellen.

Konstantinápoly, október 13. Mikor Malet angol nagykövet felszólította a nagykövetség tagjait, hogy felelőseiket s egész családjukat lehetőleg keddig távolítsák el Konstantinápolyból, arra figyelmeztette őket, hogy az ellentétek Anglia és Törökország között tulságosan kiélesedtek és közel van a veszedelem.

A lemergi gör. kath. érsek ügye és a vatikán. Rómából írja a Magyar Kurir tudósítaja: Itt Rómában azt a minősíthetetlen üldözést, melyet az oroszok Sceptycky gróf lemergi görög katolikus ruthén metropolita irányában tanúsítottak, midőn az egyházfejedelmet, ki a veszedelem közepette is helyén maradt, fogságba hurcolták Oroszország belsejébe, nem úgy tekint mint Ausztria-Magyarország és Oroszország egymás között való ügyét, hanem nemzetközi katolikus ügyet látnak benne amelyben Oroszország súlyosan megsértette a Vatikánt. Tudvalevő, hogy Oroszország és a római Kuria között konkordátum áll fenn és az itt uralkodó felfogás szerint az ügyet az orosz birodalom vatikáni képviselőjének a pápai államtitkársággal kellett volna elintéznie. Ugy látszik, hogy ezt Nelidow, a mostani vatikáni orosz követ is érzi, mert mióta Oroszországnak az érsek ellen irányuló intézkedései nyilvánosságra jutottak, aggodalmasan kerülni látszik a vatikáni köröket. Ilyen módon a Vatikán diplomáciai akciója ebben a kinos ügyben nagyon nehézé vált, de — amint mértékadó helyeken egész határozottan beszélnek — nem fog elmaradni. A Szentszék nem engedheti meg, hogy a ruthén metropolitának Róma iránti hűségét Oroszország számkivetéssel torolja meg ugyan-

akkor, amikor a konkordátumhoz való ragaszkodásának külső jele gyanánt továbbra is követséget tart fenn a Vatikánál. Hiszen a konkordátumnak egyik lényeges pontja

az, hogy Oroszország nemcsak a lengyel alattvalók latin ritusu katholicizmusát, hanem a görög egyesületekét, szóval a ruthéneket is, tiszteletben tartja.

Tíz óráig orosz fogságban.

Egy szolgabíró kalandja. Ütötték-verték. Ruthén gunyában menekült.

Máramarosi rövid tartózkodásom egyik igazán legkedvesebb epizódja, hogy beszélhettem Huszton egy orosz fogságból szabadult szolgabíróval. Közelebbi adatok megjelölhetése nélkül — a cenzura miatt — csak azt mondhatom el, hogy az illető dr Pogány József beregszászi tb. szolgabíró, akit az ökörmezői harcokban, folyó hó 10-én délután fogtak el az oroszok. A huszti pályaudvaron hazafelé jövet egy pohár teára ültem be utitársammal, Stéfán Emil lipesei gör. kat. esperessel, aki Kolozsvárra jött. A meglehetősen nagy étkező telve volt katonatisztekkel, csak mi ketten ültünk egy kis asztal mellett civilek. Ide lépett be Pogány dr is civil ruhában s természetesen a mi asztalunkhoz jött. Katonai stílusban előadva az epizód a következő:

— E hó tizedikén délután voltam csapatommal tizenegyedezszer tűzben. Egy hegyháton kellett előre nyomulnunk. A századparancsnokunk messziről intett a kezével s mi huszonketten csupa magyar fiuk, mentünk előre. Hosszabb harcban körülbelül kétszáz lépést mentünk előre, amikor észrevettem, hogy azok az emberek, akiket megbíztam a csapat-összeköttetéssel, nincsenek sehol. Gondoltam, elestek. Mindegy: megyünk tovább. Ujabb ötven lépésnyi lassu előrehaladás után látom, hogy teljesen körül vagyunk véve orosz gyűrűvel. Nem volt más út, mint keresztülvágni magunkat.

— Szerencsésen sikerült az áttörés, csak három emberem sebesült meg, de ők is jöttek még velünk. Azonban közvetlenül szemben találtuk magunkat egy újabb orosz csapatnál. Szuronyharc fejlődött ki, én egy kisebb sebet kapva itt az arcomon, elestem. Az oroszok azonnal reám rohantak, úgy hogy elég dolgot adtam nekik s katonáim az alatt egérvutal nyertek. Egyetlen egyet fogtak el közülök.

— Engem azután átvittek az orosz táborba. Utközben eleget szenvedtem. Nem egyszer puskatussal ütötték az oldalamat, hátamat, arcul is csapott két katonára. Este nyolc óra volt, mire a táborba értünk. Előbb megmóztattak s elvettek tőlem mindent. A munición kívül 46 koronámat, egy arany kis órám karkötőjével a kezemről, 5 doboz hölgy cigarettát, egy pompás velodog revolveremet s egy arany amulettet, melyben egyik oldalon Munkácsy Krisztus képe, másikon anyám képe volt. Egy katona azonnal mellére is tűzte, a gombjába kötötte.

Majd egy fához kötöttek, a lábamnál, az altestemnél s a hónom alatt kötöttek a fához s kezemet is összehúzózták. A kozákok újra kezdeni akarták, amit kísérim elhagytak, több ütést mértek reám. Mit tehettem? torkom szakadtából kiáltottam, ordítottam, káromkodtam reájuk s ez bizonyos respektust keltett. Mig szegény katonámat tovább is ütötték, majd el is vitték másfelé. Azt ajánlhatom annak, aki orosz fogságba kerül, hogy minél jobban nyissa ki a száját, így lesz tekintélye. „Köszönöm a jó tanácsot” — mondtam.

— Egy-két óra múlva jött egy tiszt. Az egész kozákság ott körülöttem a legfessze-

sebb vigyázzba vágta magát, meg nem mozdult, amíg ott volt a tiszt. Franciául beszéltem vele egy keveset. Kérdezte, hogy mi vagyok civil-életben. Mondtam, hogy szolgabíró. Ő nem hitte el: „Az nem lehet, mert a magyaroknál minden szolgabíró legalább hadnagy” — holott én csak szakaszvezető vagyok. Megtiltotta, hogy bántsanak s parancsolta, hogy adjanak enni. Azzal elment. Egy kozák egy darab kenyeret nyomott durván a szájamba, felét lenyeltem, felét kipöktém. Többet nem is kaptam; a kenyér fekete volt, de jó puha és édeses. Lehetetlen, hogy magukkal hozták volna; ott süttették.

— Közben elég jól megfigyelhettem az orosz tábort. Csak fás, bokros vidékeken ütnek tábort s éjszakára kitűnő fedezékekbe vonulnak vissza. Itt is több barlang meredt ki fekete szemével a hegyoldalból benne kis tűz körül kozákok. Beszélnek, némelyik alszik a tűz melegénél. Mellettem nyolc kozák öröködött, a tűzük melegéből egy kevés nekem is jutott.

— Éjjel körül a kozákok abrakoltatni mentek. Az enyéim is, hatan felugráltak, hogy gondoskodjanak lovaikról. A másik kettő még kiáltozott utánok.

— El voltam szánva, hogy most megszököm. Az első perctől kezdve az volt minden gondolatom, hogy a legelső kedvező alkalommal megugrom közülük. Most itt volt az alkalom. Már előbb éreztem, hogy köteleim lazábbak, rövid feszengetés után egész könnyen kitéphetem az ölelő kötelek közül. A két ott maradt kozák közül az egyik hevert a földön, a másik kezében fegyverével ült s pipázott. Egyszer a karabélyát letette a földre s odahajolt a tűzhöz, hogy pipájára felszítsa a tüzet. Ebben a pillanatban kirántottam magamat köteleimekből, oda ugrottam a karabélyhoz, felkaptam s lelöttem vele a pipázó kozákot. A következő pillanatban a már felugrott másik kozákra fogtam a fegyvert, de ez elfutott. Én meg az ellenkező irányban kezdtem futni.

— Negyedóránnyira menő futás után egy folyó-parton fásabb cserjéshez értem s felkuszttam egy fára. A kozákok egy fél perc múlva, négyen ott voltak. Nézték széjjel a bokrok között, néztek a vízre, tanakodtak. Ez a pár perc volt eddig életem legizgalmasabb, legmegjelölhetőbb ideje. De végre elmentek, megmenekültem.

A folyón átvérgődtem s egy rutén parasztházhoz értem nem sokára. Kértem egy gunyát, mert hideg volt nagyon átázott ruhámra, de nem akart adni. Azt mondta, hogy ha jön az orosz, agyonlövi.

„De én még már most agyonlőlek gonosz disznaja, hát ilyen magyar vagy te” — mondtam neki s karabélyom láttára adott is egy gunyát. Abban jutottam el Ökörmezőig, hol M. parancsnok urnak előadtam kalandomat, kiállította ezt az igazolványt, most utazom Szatmárra újból való felszerelés végett.

Mihamar szőlitottak beszállásolásra; együtt utaztunk Szatmárig mind a hárman de szót csak ketten váltottunk, mert bátor menekültünket az első pereben elnyomta az édes álom.

..HIREK..

* **Ófelsége nevenapja Galiciában.** Bőszörményi Árpád honvédhuzár főhadnagy, Bőszörményi Géza ügyvéd fia, aki a galíciai harcokban mint egyik gépfegyverosztály parancsnoka több nagyobb csatában vett részt s ki is tüntette magát, levelet irt szüleinek. Leveleinek egy részében a következőket írja: „Tegnap Ófelsége névnapján templomban voltunk, s az egész misét végig orgonáltam. Nem egy szem nedvesedett át a mise alatt, mikor a szomorú magyar ének végig sirt a templomban s utána a Hymnust a templomban levő lengyel lakosok a pappal együtt felállva végig hallgatták s annak fenséges melodiái ezer ember énekével kísérvé biztosan feljutottak a magyarak Istenéhez, s bizva benne, újra megerősödvé nyugodtan megyünk Oroszországba, hogy fegyvereinknek a végleges diadalt megszerezzük.”

* **Plebánosi kinevezés.** A néhai Trenhauser József esperes-plebános halálával megüresedett hegyközségi plebániára Somossy Viktor kárásztelki plebánost nevezte ki plebánossá a megyéspüspök.

* **Panaszok a városi vasútra.** A nagyvárad gyárak és nagyobb ipartelepek közül többen panaszt adtak be Nagyvárad városához a Nagyvárad Városi Vasút r. t. ellen, amelyben azt kifogásolják, hogy a társaság tisztviselői nem úgy viselkednek a felekkel szemben, amint üzletfelekkel szokás; a szabályszerű fuvardíjnál magasabb összeget szednek; a kirakodásra lehetetlenül rövid terminust, csak pár órát adnak és az esetleges késedelemért járó büntetés fejében előre 20 korona lefizetését követelik stb. Ebben az ügyben a legutóbbi városi közgyűlésen interpelláció is hangzott el dr Moskovits József részéről. A panaszokkal tegnap foglalkozott a városi vasút ellenőrzésére kiküldött bizottság, dr Adorján Emil elnöke alatt. Érdemes intézkedés azonban nem történt, hanem felhívta a beadott panaszok aláíróit a bizottság, hogy konkrét panaszukat okmányokkal felszerelve adják be; mellékeljék az esetleges fuvarleveleket. — Dr Adorján Emil indítványára a bizottság megbizta a város főmérnökét és a város főszámvevőjét, hogy állapítsák meg, hogy a szerződés 18. szakaszában megállapított 12 százalékos hozzájárulás fejében mit fizetett be a vasút részvénytársaság eddig a hidak fenntartására, továbbá, hogy a 14. §. azon intézkedésének eleget tesz-e a vasúttársaság, hogy a sinek mentén köteles a burkolatot, a város által kiszolgáltatott anyaggal saját költségén jókarban tartani.

* **A Premontrei rend gyásza.** A Magyar Kurir jelenti: Luger Valér Mór premontrei kanonok, nyugalombavonult perjel folyó hó 12-ikén Budapesten, az Apáthyféle budai szanatoriumban, ahol hosszabb időn át súlyos betegon feküdt, 56 éves korában elhunyt. 1876. óta volt tagja a rendnek; kezdetben tanulmányi felügyelő volt a jászói székházban, majd újoncmester és teológiai tanár ugyanott. 1907-ben rendi alperjel, később perjel lett. Állásától pár hónapja súlyos betegsége miatt vált meg.

* Őfelsége lovag Auffenberghez. Őfelsége Auffenberg tábornokhoz, a számfelveti viszonyra való helyezése alkalmából a következő levelet intézte:

Kedves lovag Auffenberg
gyalogsági tábornok!

Örvendésem alkalom volt Önnek különös elismerésemet nyilvánítani akkor, amikor 4. hadseregemet Zamosc-nél és Komarownál győzelmesen vezette és szívesen emlékezem meg továbbá a rawaruska—magiőrői ütközeteknél igen hathatós beavatkozásáról. Annál jobban sajnálom, hogy egészségi állapota Önt hosszabb ideig pihenésre kényszeríti. Ennek következtében, megelégedésem kifejezése mellett, számfelveti viszonyba helyezem Önt és fenntartom magamnak újabb alkalmaztatását. Kelt Wienben, 1914. évi október 9-én.

Ferencz József s. k.

* Zászlósvatás a honvéd-hadapród-iskolában. Lelkes ünnep lesz holnap, esütörtökön a nagyváradi honvéd-hadapród iskolában. Ekkor fogják tisztáztatni az ifju növendékeket, akik a háború következtében rendkívüli időben fejezték be tanulmányaikat. Párját ritkító ünnepélye lesz ez a hadapród iskolának, mert hát ritka eset az, mikor a kőeléből kikerültek s egyenesen oda mennek a harc pusztító tűzébe, hogy utolsó csepp vérével is megvédjék a diadalra vigyék a lobogót, a büszkén lengő magyar nemzeti zászlót. Annál fényesebb lesz ez az ünnepély, mert az ünnepi misét Széchényi Miklós gróf, v. b. t. t., megyéspüspök fogja tartani. Az ünnepséget, amely d. e. 9 órakor kezdődik, Helmár Ágost iskolaparancsnok fogja megnyitni, amire különben az érdeklődők is meghívotnak.

* A jogügyi bizottság ülése. Nagyvárad város jogügyi szakköztsége október hó 17-én, szombaton délután 4 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal a szakköztségi három ügyben tanácskozik: 1. a városi halászlát jogra vonatkozó vitás kérdésben; 2. az Apolló építéséből származó vitás kérdésben és 3. az egyfogatu fuvarosokról szóló szabályrendelet-tervezet ügyében.

* Kinevezés a hadseregben. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy Őfelsége Nagy Géza a Teréziánium katonai akadémiából a 37-ik gyalogezredben hadnaggyá nevezte ki.

* Hogy fogadták Belényesben a sebesülteket. Belényesbe, mint tudósítónk jelenti, tegnap 60 sebesültet szállítottak. A sebesültek érkezéséről már jóval előbb értesítették az előjáróságot s így csakhamar híre futott az egész községben az érkezésnek. Mikor a vonat berobogott, a pályaudvar tele volt a belényesi közönséggel. A községi tüzoltóság kordont vonva tartotta fenn a rendet. A sebesülteket a belényesi hölgyek segítették ki a kocsikból és szállították be hosszú kocsisoron a kórházba. Amerre elhaladtak a sebesültek, mindenütt fellobogzott, virágzózt házak közt mentek. A kórházban szintén felvirágzózt betegszoba várta a sebesülteket. A megérkezés után Juhász Lajosné és Erdei Istvánné üdítővel, élelmiszerekkel látta el a katonákat. A katonákat annyira meghatotta ez a nem várt fogadtatás, hogy könny esillogott a szemükben és alig tudták megköszönni a belényesi társadalom jószívűségét. A hölgyek ezután értekezletet tartottak, melyen megállapodtak abban, hogy kik és melyik nap látják el a sebesülteket reggelivel, uzsonnával. Sőt ezek a hölgyek tovább is mentek. Adományait nem személyesen fogják átadni, hanem csak beküldik a kór-

házba, de azért sohsem fog elmaradni egyszer sem az adomány. Mit szólnak ezek a váradi hölgyek?

* Elestek közös temetője. A katonai siremlékeket gondozó königrázi bizottság azt a szép gondolatot vetette fel, hogy egymás mellé temessük el a háboruban elesett katonákat. Ezt a nemes gondolatot támogatja gróf Széchényi Miklós megyéspüspök legújabb körlevelében és felhívja az egyházmegye papjait, hogy a temető felett rendelkező polgári hatósággal egyetértőleg, vagy a saját hatáskörükben valósítsák meg ezt a szép ideát.

* Kibocsájtják a hidi segélybélyegeket. A hadjáratban elesettek özvegyeinek és árváinak segélyezése céljából a posta „Hadisegély özvegyeknek és árváknak 2 fillér” fölünyomással ellátott bélyegeket fog kibocsájtani. Ezekre a félig kész árvizbélyegeket fogják átalakítani. A rendes postahivataloknál csak az 5 és 10 filléres értékeket fogják árusítani a többi értékeket pedig csak az igazgatóságok székhelyén levő s az igazgatóságok által erre kijelölt egy-egy kincstári postahivatal árusítja. Ez az új bélyeg a bélyeggyűjtő közönség közt valószínűleg nagy örömet fog szülni.

* Engesztelő szentmise az elesett katonákért. Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök elrendelte, hogy november 3-án a székesegyházban és az egész egyházmegye összes plebániái és szerzetesi templomaiban ünnepélyes engesztelő szentmise legyen a háboruban elesett hősökért, melyre meg kell hívni a hatóságokat, az intézeteket és a testületeket is.

* A belényesiek a katonákért. Belényesből jelenti tudósítónk, hogy Juhász Lajosné urasszony 19 darab báránybörbélű melegítő mellényt és két pompás meleg bundát szerzett a hadban levő katonáknak. A belényesi hölgyek különben is nagyon szívükön viselik a katonák ügyét. Nincs ott az a ház, ahol ne kötnének hósapkákat, érmelegítőket. Belényes minden tekintetben fényes tanúságot tett hazafias érzületéről.

* A polgárőr-parancsnok köszönete. Jánossy Gyula h. rendőrfőkapitányt választották meg tudvalevőleg a polgárőrök f. hó 10-iki ülésükön polgárőr parancsnoknak. A új parancsnok állását elfogalva, a következő felhívást intézi a polgárőrökhez és Nagyvárad férfiaihoz: Amikor állásomat elfogalva megköszönöm a polgárőrök belém helyezett bizalmát s ígérem, hogy hazafias működésük közben minden alkalommal oldaluk mellett találnak, kérem, hogy az eddigi buzgalommal és lelkiismeretességgel lássák el továbbra is hatáskörüket: valamint azt, hogy ösmerőseik barátaik körében minél több új polgárőroket toborozzanak. Különösen idegen nyelveket (francia, román stb.) beszélő új polgárőrökre volna szükség, hogy a Nagyváradon átutazó vagy az ide menekült idegeneket az eddiginél is fokozottabb figyelemmel lehessen ellenőrizni. Remélve, hogy Nagyvárad hazafias közönsége az eddigi rokonszenvvel karolja föl továbbra is a polgárőröket, kérem a tömeges jelentkezést, mert erős testületünknek ilyen nemű erősítése is szükséges. Nagyvárad, 1914. október 13. Jánossy Gyula polgárőrpáncsnok.

* A házi ápolásra utalt sebesültek jelentkezzenek. A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság 2—4591. sz. rendelete folytán ezennel felhívom a Nagyvárad város területén tartózkodó házi ápolásra utalt s akár a közös hadsereg akár a honvédség vagy népfelkelés kötelékében álló s a legénység állományába tartozó könnyebb sebesülteket és betegeket, hogy a folyó évi október hó 16-án pénteken dél-

előtt 8 órakor a várban tartandó katonai felülvizsgálatra pontosan jelenjenek meg. Nagyvárad, 1914. október hó 13-án. Eleméry Ferenc, katonai tanácsnok.

* A király és a Szent István Társulat. A Magyar Kurir jelenti: Majláth György gróf, a Szent István Társulat elnöke Őfelsége elé felterjesztette azoknak az imakönyveknek egy-egy példányát, amelyekből a társulat most már több százezer darabot osztott szét teljesen ingyen a hadba induló vagy onnan sebesülten visszatért katonák között. Őfelsége az imakönyveket kegyesen fogadta és erről a kabinetiroda útján az alábbi leiratban értesítette a társulat elnökét:

„Ő császári és apostoli királyi Felsőége excellenciádnak a Szent-István-Társulat nevében beadott folyamodványából élénk megelégedéssel értesült arról, hogy a Szent-István Társulat a hadbavonuló, valamint a sebesülten visszatérő katonákat imakönyvekkel, továbbá királyhűséget és hazaszeretetet terjesztő olvasmányokkal ingyen ellátja. Őfelsége a Szent-István-Társulatnak a vitéz hadsereg lelkijére néző gyarapítására irányuló ezen tevékenységéért, amely nemes tevékenységgel a Társulat, hivatása körében, a haza iránti kötelelességeit a mai komoly időben méltó módon teljesíti, elismerését méltóztatik kifejezni és a katonáknak juttatott imakönyvek felajánlott példányait szíves köszönettel elfogadni méltóztatik. Midőn ezeket legfelsőbb parancsra közölni szerencsém van, egyben kérem Excellenciádat, fogadja kiváló tisztelem őszinte kifejezését. Daruváry Géza b. t. t.”

* Az asztalkendők használatának eltöltése. A járványbizottság 1914. évi október hó 8-án tartott ülésén határozatilag kimondotta, hogy a kolera elleni hatóságos védekezés céljából szükségesnek tartja, hogy a kávéházakban, vendéglőkben és éttermekben a járvány tartamára asztalkendő (szalvéta) használata betiltassék s helyette papír vagy vattelin szalvéta vétessék használatba. Ebből folyólag felhívom az összes kávéház, vendéglő és étterem tulajdonosokat, hogy papír vagy vattelin szalvétákról, melyek minden nagyobb papír kereskedésben kaphatók 3 napon belül annál is inkább gondoskodjanak, mivel ellenkező esetben mindazok, akik ezen felhívásnak eleget nem tesznek, a miniszteriumnak a kolera-járvány elleni védekezés ügyében kiadott rendelkezései szerint szigorúan büntettni fognak. Midőn még közlöm, hogy jelen rendelkezésem szigorú ellenőrzésével Réz Bertalan tb. alkapitányt biztam meg, azon reményemnek adok kifejezést, hogy már jelzett üzletek tulajdonosai ezen igen fontos óvintézkedésnek a legkészségesebben fognak eleget tenni, s nem lesz rá ok, hogy egyesek ellen a kihágási eljárást folyamatba tétessen. Nagyvárad, 1914. október 13. Gerő Armin, rendőrfőkapitány.

* Felhívás az új polgárőrökhöz. Azokat a Polgárőröket, akik az utóbbi időben jelentkeztek s már tanfolyamot is hallgattak, de esküt még nem tettek, felhívom, hogy az eskü letétele és az igazolványok átvétele végett naponta d. e. 9-12. és d. u. 3 és fél 5 között a Polgárőr Parancsnok hivatalában feltétlenül és minél hamarabb jelentkezzenek. Ugyanekkor felszólítom még azokat is, akik arcképüket az igazolványokhoz be nem adták, hogy a fennjelzett időben és helyen azokat szolgáltatassák be. Jánossy Gyula Polgárőr parancsnok.

* Borzalmas bűntény Debrecenben. Debrecenből jelenti: Tegnapelőtt délelőtt borzalmas rablógyilkosság történt várcsunk határában, az Ujföld egyik tanyáján. Kovács Gábor és neje reggel be-mentek a városba s a ház őrzésére leáru-

kat, a 13 éves Etelkát hagyták otthon. Mikor dolguk végeztével hazatértek, megdöbbentő látvány tárult eléjük. A lakásuk teljesen fel volt forgatva, a szekrények ki voltak fosztva, a kamarában pedig ott feküdt leányuk holtan, élettelenül; arca el volt torzulva s testén fojtogatás nyomai látszóttak. A hatóság megállapította, hogy rablógyilkosság történt s széleskörű nyomozást indított.

* Adományok a katonák családjaiknak. A hadbavonult katonák családjaik részére Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál újabban a következő adományok folytak be: A Nagyváradon állomásozó 4-ik népfelkelő állandó örkülönitmény parancsnoksága 20 K. Szöke Flóra gyűjtése: Tóth Kálmánné, Schmidtné —50—50, Szabó I.-né, özv. Tóth Sándorné —30—30, 6 N. N. —20—20, N. N. —30, Berger Regina, 5 N. N. —10—10, összesen 3 K 80 f. Tauszik Terézia gyűjtése: K. N., N. N. 2—2, N. N. 1, N. N. —50, N. N. —30. Pavlovics, Rozgónyi Nelli, Bereikné —20—20, J. G. B. G., N. N., Nádas Irén, Tauszik Ferike, Tauszik Alajos —10—10, összesen 7 K. Bakó Piroska gyűjtése: Keresi Györgyné —80, Valek Józsefné —60, Biró Ferencné —50, Körösiné —40, Sugárné, N. N.-né, Bagdi M.-né, Fodor Sándorné, Turay B. —20—20, B. S., Farkas Józsefné —10—10, összesen 3 K 50 f.

* A szomorú szüret. A nagyváradai hegyen már megkezdtek a szüretet. A folytonos esőzés miatt azonban abban kellett hagyniok s most várják, míg az időjárás megembereli magát s megáll az eső. A szőlők között nem lehet jární, mert az állandó esőzés teljesen átázta a talajt. A rossz idő sokat árt a különben is gyenge termésnek, mert az esőtől rothad a szépen megérett termés. A bor jó lesz, de vevő nincs; potomáron akarják csak megvenni a termést. Bizony elég szomorú, csendes a szüret.

* Lelkészkedés a táborban és a sebesültszállító vonatokon. A tábori lelkészetre vonatkozóan illetékes helyről újabban a következőket közlik a Magyar Kurirral: Egyre szaporodnak azok a szomorú hírek, amelyek elesett, megsebesült és hadifogságba került tábori lelkészekről számolnak be. Legújabbban ismét három ilyen esetet jelentettek be távirati úton a tábori püspökségnek. Az osztrák körökben jólismert és közszeretettnek örvendő dr. Drexler reichstag-képviselő is, aki önként jelentkezett a 2. tiroli esászárvadász ezredbe tábori lelkésznek, orosz fogságba került és már utban van Szibériába. Mindezek az esetek a tábori papok hősi viselkedéséről és lelkiismeretes kötelesség teljesítéséről tanuszkodnak. Alig néhány nap előtt 900 volt a mozgósított tábori lelkészek száma, ma már 1100 nál többen vannak behíva és néhány egyházmegye számos több nyelvet beszélő papját adta a tábori püspökség rendelkezésére, akiknek eltávozását nehezen nélkülözik az egyházmegyék is. Legújabbban 96 lelkészt hívtak be, akik tábori kórházakban, a haretéren és a sebesültszállító vonatokon látják el a lelkeszi teendőket. Szombaton 20 áldozópapot mozgósítottak, akiket ausztriai és északmagyarországi járványkórházakba osztottak be. Napról-napra újabb behívások történnek. Egyes egyházmegyék már több papjukat jelentették be, akik a monarchia határain belül kísérik a sebesültszállító vonatokot. Az ilyen sebesültszállító vonatok kísérésére önként jelentkező papoknak jelentkezését azonban csak akkor veheti tudomásul a tábori püspökség és csak abban az esetben ad nekik igazolójegyet, ha egyházi hatóságuktól nyert ezirányú felhatalmazásukat is bemutatják.

* Több egyszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* Az államsegélyről szóló könyvecskék kiosztása. A behívott katonák családjaiknak járó államsegélyről szóló könyvecskék átvételére a következőket hívja fel a polgármester: Felhívom Durkó István, Márton János, Cszerreicher Mór, Platt József, Mánya János, Csernyán Lajos, Oszterbaum Herman, Szova Z. Géza, Balogh Imréné, özv. Halász Lajosné, Tokai Lajosné, Szentpéteri Antalné, Jenei Imréné, Vásári Sándorné, Gál Sándorné, Propper Béláné, Gardó Sándorné, Gábrriel János, Berkovits Mórné, Nagy Józsefné, Kuk Emilné, Riez Pálné, Nagy Istvánné, özv. Weisz Gáborné, Tornyi Mihályné, özv. Osváth Sándorné, Dobai Mózesné, Kóródi Imréné, Szücs Gyuláné, Varga Sándorné, Geréb Antalné, Doboz Józsefné, Juhász Lajosné, Nemez Józsefné, Bak Gergelyné, Balogh Lajosné, Bodnár Jánosné, Lukács Józsefné, Szász Ferencné, Ornóczy Jánosné, özv. Porcsin Istvánné, Galambos Jánosné, Csomós Imréné, özv. Kovács Sándorné, Szép Jakabné, Dávid Józsefné, Borbély Lajosné, Tőkés Józsefné, Fischer Károlyné, Csiger Istvánné, Schneider Gyuláné, Lakatos János, Kacsora Jánosné, ifj. Fűzi Gézáné, Kiss Zsigmondné, Nagy Józsefné, Szabó Zsigmondné, Grünfeld Záli, Tóth Józsefné, Fóris Imréné, Torzsok Tivadarné, özv. Tezserán Demeterné, Grünwald Ignácné, Troba Mihályné, Barna Sándorné, Duma Mihály, sz. Magyar Julia, Vincze Andrásné, Habeller Mária, Antalfi Károlyné, Szabó Józsefné, Kimpán Jánosné, Omucz Jánosné, Belme Anna, f. Csóka Jánosné, özv. Gubányi Alajosné, Szabó Józsefné, Neumann Adolfné, Szabó Györgyné, sz. Varga Mária, Reiter Gyuláné, Szép Jakabné, Rácz Károlyné, dr. Kővári Demeterné, Nagy Vincéné, Krémer Mihályné, Kecze Istvánné, sz. Habeller Mária, Rostás Róza, Gávra Jánosné, id. Kerekes Sándor, özv. Krutz Györgyné, Irinyi Jánosné, Bódizs Sándorné, Lőrinczi Józsefné, özv. Hatvani Lászlóné nagyváradai lakosokat, hogy államsegély könyvecskéik átvétele végett szerdán d. e. jelentkezzenek. Továbbá felhívom mindazokat, kik államsegély könyvecskéiket már megkapták, hogy a 2-ik számú nyugtájuk érvényesítése végett szerdán d. u. 3 órától jelentkezzenek Városháza I. em. 5. sz. szobában. Nagyvárad, 1914 okt. 13. Rimler Károly, polgármester.

x Watta és kötszerfelék nagy mennyiségben raktáron vannak az Apolló drogueriában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

x Hangszerek csoda olcsó árban. Hegedű 7 koronától. Vonók, tokok. Világhírű húr különlegességeim, Rádiumi, Róma, Bohémia gyártmányok. Gramafonok, lemezek, hangdobozok, rugók. Az összes hangszerek javítása eddig nemlétező olcsó árban. Ugyanott egy új modern divány jutányos áron eladó. Simon Gyula hangszerkészítő Rákóczi-ut 22.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank Rt.-nél.

x A legújabb párisi kalap-újdonságok egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x Védekezés a kolera ellen. Hathatós bacillusölő és fertőtlenítő szerek Lysoform, Carbolsav, fertőtlenítő szappanok. Kals szappan, stb. Kiváló, megbízható minőségben kaphatók és házhoz szállíthatnak. Farkas István Apolló drogueriában Nagyvárad Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárdá
épületében kaphatók.

* Aszódi Mihály Nagyvárad, Kossuth-u., Sas-palota. Telefon 635. Nagymennyiségű áruk érkeztek, úgy a katonaságnak, mint a fogyasztó közönségnek, nagybani árat számítok. E héten eladásra kerülnek: nagymennyiségű huskonzervek, szalámi, szardínia, coenac, likörök, teák, rumok, kávék, mazsola, mandula, törött dió, csokoládé, kakaó és finom élvezhető cukorkák. Összes készítményei Kugler Gerbeaud cs. és kir. udvari cukrásznak budapesti árakkal. Kossuth-utcai kávépörköldém kora reggeltől, késő estig a közönségnek rendelkezésére áll, valamint elkülönített helyiségembe már a napokban friss halkonzervek bontva egyes darabonként kapható lesz. Rákóczi-ut Csokoládékirály és kávéüzletemet az arra lakók figyelmébe ajánlom.

x Poloskairtó Noxin biztos szer. Ára: 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.

* Női parthi fél cipők fekete és barna színben K. 5-ért, szürke szarvasbőr cipők K. 5-ért. Saját készítményű fiu bokszipő K. 7, férfi bokszipő v. chevró fűzős v. zúgos K. 9. Női egész cipő K. 8, női amerikai egész cipők nagy választékban, ugyiszintén minden uridivatcikk a legjutányosabban szerkezhető be Fekete Jenőnél Szentjános-utca 3. Kispipa mellett.

x Kerékgyártó mester 31 éves, nős több évi bizonyítvánnyal uradalomba ajánlkozik. Címe Dobos Károly Ovoda-u. 7. Nagyvárad.

x Kiadó lakások. Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

* Ingatlan eladás. Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

* Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár r. t. (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, amelyek nem esnek a moratorium intézkedése alá, takarékbeték könyvekre és folyószámlán a legkedvezőbb kamatozási és visszafizetési módozatok mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12-ig.

x Három liter családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. Ára utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

**A legszebb
kézimunkák**
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legujabb táviratok.

Az új pápai államtitkár.

Róma, okt. 13. Pietro Gaspari bíborost szentszéki államtitkárrá ki-nevezték.

Az oroszok üldözése Przemysl mellett.

Budapest, október 13. Tegnap a mi Przemysl felé előrenyomuló erőink a védősereg kirohanása által támogatva annyira visszavetették a körülzáró csapatokat, hogy csak a vár keleti vonala előtt áll még ellenség. Az ellenség visszavonulásának Sosnica közelében több hadihíd beszakadt, számos orosz a Sanba fuladt. Chrontól keletre a harc még áll. Egy kozák hadosztályt a mi lovaságunk Drohobyc felé visszavetett. Az utolsó hét meneteléseiben és harcaiban, melyeket a kedvezőtlen időjárás és a rossz utviszonyok rendkívül megnehezítettek, a mi derék csapataink teljesítő képessége újjólag fényesen bevált. (Hófer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettesse közli. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Oleg nagyherceg meghalt.

Pétervár, okt. 13. Oleg nagyherceg, Konstantin Konstaninovics nagyherceg fia a harcúterén szenvedett sebeibe belehalt.

Budapesterstrasse.

Budapest, okt. 13. Berlin főpolgármestere Bárczyhoz intézett táviratában bejelentette, hogy Berlinben a „Postdamerplatz“-tól a „Braudenburgertor“-ig terjedő utcát „Budapesterstrasse“-nak nevezik el.

A németek Ostende előtt.

Berlin, okt. 13. „A Lokalanzeiger“ jelenté: A németek elővédje elérte Ostendét. Nagy angol flotta jelent meg a tengeren, hogy a menekülő angol és belga katonaságot felvegye és elszöktesse.

Előrenyomulás Franciaországban.

Berlin, október 13. A nagy főhadiszállás jelenti: A nyugati hadszíntérről nevezetesebb hír nincs. Az ellenségnek Soissonsól keletre történt heves támadásait visszautasítottuk, az argonei erdőben állandóan elkeseredett harcok folynak. Csapataink sűrű eserjében rendkívül nehéz terepen, a várháború minden eszközével lépésről-lépésre kiküzdik az előnyomulást.

A franciák szívesen ellentállanak, a fákön elhelyezett gépfegyverekből lönek és emeltszerűen elrendezett lövészárkok mellett erős várszerű árkokat is berendeztek.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság“ október 11-iki száma ismét tömegesen közli az érdekes képeket a háborúról: Uzso, Fenyvesvölgy, Csontos, Máramarosziget s egyéb oly helyek képeit, melyekre az oroszok betörték; a galicziai harcok színhelyeit, rendkívül érdekes képeket Löwen pusztulásáról, egy igen jellemző japán torzképet Oroszországról, stb. Szépirodalmi olvassmányok: Lakatos László háborús vonatkozású új regénye, a

kiváló író egyik legjelesebb munkája, rendkívül érdekes eredeti cikk — egy a német hadseregben szolgáló magyar fiú levele — Löwen pusztulásáról, stb. Egyéb közlemények: londoni jelenet, kép az orosz katonáról s a rendes heti rovatok stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerdán: A gránicon, (Nadányi Zoltán jelenete) Mindnyájunknak el kell menni! (ujdonság).

Csütörtökön: Mindnyájunknak el kell menni!

Pénteken: Mindnyájunknak el kell menni!

Szombaton: Kis király (operette).

Vasárnap este: Vörös ördögök, (ujdonság)!

Feszty Irén bemutatkozása.

A Cigányprimás tegnapi előadásán mutatkozott be a társulat új szubrettje, Feszty Irén. Temperamentuma, eleven játéka első fellépése alkalmával meghódította részére a közönséget; hangjának terjedelme nem valami nagy, de elég jól tud vele bánni. Izlésesen öltözik. Van játékában annyi közvetlenség, hogy az énekbeli hiányokat leplezni tudja. Érdeklődéssel várjuk további fellépéseit. — Ugyancsak tegnap lépett fel először Perényi Kálmán a király szerepében; a meglehetősen jelentéktelen szerepben ügyesen mozgott. Ismét kivált az ujak közül Farkas Pál eredeti maszkiájával.

Mindnyájunknak el kell menni!

Ma este a színtársulat drámai együttese Hegedüs Gyulának és Faragó Jenőnek a fővárosban is nagy sikert aratott Mindnyájunknak el kell menni! című alkalmi játékát fogja sikerre vinni. Az alkalmi darab érdekes mozgalmassága mellett tanuskodik a hat kép címe is: I. Mindnyájunknak el kell menni! II. A klenáki pópa. III. Az én kedves zsidó népemhez! IV. A vengerka halála. V. 1870—1914. VI. Ötven év múlva. Hegedüs és Faragó alkalmi játékát Nadányi Zoltánnak, a fiatal jeles poétának: A gránicon című történeti képe előzi meg, amelyben Petőfit Tóth Elek, a katonát Varsa Gyula játsszák.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

B. P. Iréne. Sziveskedjék Gálly Sándor főreáliskolai hittanár úrhoz fordulni. Az újvárosi plébánián lakik.

L. I. Nagyon kezdetleges valami.

Többeknek. A Máramarosba kiküldött munkatársunknak tegnapi cikkébe egy értelem zavaró szedési hiba csuszott be. A Fetszer püspökről szóló résznel a helytelen mondat így igazítandó ki: Ime, a nyilvánosság előtt teljesítem kötelességemet Fetszer püspök, a sebesültek fáradhatatlan buzgalma apostola és a szatmári asszonyok iránt. — Egyébként közzöljük olvasóinkkal, hogy hazaérkezett munkatársunk

hosszabb cikksorozatban fog beszámolni tapasztalatairól, melyeket a közvetlen szemléletből, utánjárásból s a hivatalos személyektől tudott meg.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

D. PAPP KÁROLY.

17343—1914. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város házipénztáráról s a házipénztárban kezelt alapok és alapítványokról szerkesztett 1913. évi zárszámadásokat, mérlegek és vagyon leltárt a Tanács és pénzügyi szakbizottság a folyó évi október 12-én tartott együttes ülésében tárgyalás és vizsgálat alá vevén azt megállapította s az 1886. évi XXI. t. c. 17 §-a rendelkezéséhez képest az 1914. évi október 14 napjától október 28 napjáig bezárólag terjedő 15 napi időtartamra a városi számvevői hivatal helyiségében közszemlére kitenni rendelte.

Miről a város közönségét azon figyelemzetéssel értesitem, miszerint a zárszámadást az azokra vonatkozó okmányokat a fenti határidőben bármely adófizető nagyvárad polgárnak megtekinteni joga van, az ellen netaláni észrevételeit a f. évi november havi rendes közgyűlés hatánapját megelőzőleg 5 nappal írásban a Tanács mint állandó választmányához beadhatja.

Nagyvárad város Tanácsa és pénzügyi szakbizottság 1914. okt. 12-én tartott együttes üléséből.

Komlóssy József
polgármester h.

Nagyvárad város adóhivatalától.

17126—1914.

Hirdetmény.

Nagyvárad város I. kerületén levő és az 1914. évben tárgyalás alá kerülő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó javaslatokat feltüntető lajstrom a f. évi október hó 11-től október hó 18-ig bezárólag nyolc napi közszemlére azzal tétetik ki, miszerint a lajstromban foglalt adójavaslatokat az adókövető bizottság, az Ortcái fiú iskolában, folyó évi október hó 21-én fogja tárgyalás alá venni, amely tárgyalásra az érdekeltek ezennel megidézhetnek.

Nagyvárad, 1914. október hó 11.

Városi adóhivatal.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
8004—1914 B. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a helybeli városi kir. járásbírósnak 1914. B. 2084—2 sz. végzése alapján ezennel közhírré teszi, hogy f. hó 14-én d. u. 4 órakor a rendőrség udvarán 5 zsák liszt lesz elárverelve.

Az 5 zsák liszt a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz lefizetése ellenében lesz kiadva.

Nagyvárad, 1914. október 13.

Jánossy,
r. főkapitány h.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiniszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket s női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejleéseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágot cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

Ha nincs megelegetve

szabójával, mely drága vagy rosszul szab vagy sem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT Gy. és T. R. S. A. uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnentfeld-palota) és meglepí önt az ottani szolid, szelíd, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövöttek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttsége.

19147-914.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága k. gy. sz. határozatával elrendelte egy a járványkórház területén létesítendő negyven kolerás beteg befogadására alkalmas barakk építését.

A városi tanácsától nyert megbízás folytán ezen barakk építő munkálatainak vállalatba adása czéljából folyó évi október hó 15 napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

Földkiemelő munkák, beton alapozó és burkoló munkák, beton lépcsők, favázás, belső oldalán vakolt, deszka borításai védett téglafalak építése, egyéb kőműves és ács munkák, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák, folyton égő vaskályhák, fürdőszoba és klozet berendezések szállítása.

Tekintettel a munkák rendkívül sürgösségére, az összes munkálatok csak egy fővállalkozónak adatik ki. Egyes különálló munkanemekre tehát ajánlatot benyújtani nem lehet, illetőleg ilyen ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlatok csak írásban alulírott küldöttség elnök kezébe 1914. év okt. hó 15 napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő a munkálat, amelyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis az egységárok megjelölése mellett tehető ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárokat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és minéaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott áron tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tartthasson.

Nagyvárad, 1914. okt. hó 10-én.

Komlóssy József,

tanácsnok,

mint az árverési küldöttség elnöke.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
uj csipke, himzés,
harisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olesón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

A Nagyvárad! sör
jó és olcsó!

Hasonlítsa össze más sörökkel és **birálja meg**

előítélet nélkül

meg fog győződni arról, hogy

szükségtelen más
sört drágábban vásárolnia

Telefon: gyár 439. sz.,
városi iroda 471. szám.

Sebesült katonák számára

azonnal szállit bárhova
a megrendelő neve alatt

vaságyat

hozzávaló ágyneművel

előszerű, tartós, a higiéniának megfelelő kivitelben, a

legintányosabb szabott áron:

Nagyvárad,

Weisz Kálmán

Nagyplac-tér 10. sz.
(Darvassy Lajos ház.)

katonai és kórh. ber. vállalata
Telefon: 905. sz.

Cement, cementcsövek, fedéllemezek, gipsz,

csatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

Nagyvárad város adóhivatalától.

17127-1914. szám.

Hirdetmény.

Nagyváros város III. kerület területén levő és az 1914. évbe tárgyalás alá kerülő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetkek adójára vonatkozó javaslatokat feltüntető lajstrom a folyó évi október hó 11-től október hó 18-ig bezárólag nyolc napi közszemlére azzal tételük ki, miszerint a lajstromban foglalt adójavaslatokat az adókövető bizottság, az Ór-utcai fiu iskolában, folyó évi október hó 22-én fogja tárgyalás alá venni, amely tárgyalásra az érdekeltek ezenel megidéztetnek.

Nagyvárad 1914. évi október hó 11.

Városi adóhivatal.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.